

Omgevingsdienst Midden-Holland

Hoe gaat de ODMH om met Besluit activiteiten Leefomgeving (Bal), hoofdstuk 15 (toelichting)

De vraag- en antwoordenlijst is opgesteld naar aanleiding van gestelde vragen op de bijeenkomst 'Zwemwater en de Omgevingswet' van 7 november 2023. Deze bijeenkomst is georganiseerd door de ODMH. De vraag- en antwoordenlijst is een service die wij aanbieden aan de zwembaden in Zuid-Holland. Het is een dynamisch stuk, dat wil zeggen dat wij deze lijst zullen aanvullen als dit nodig is.. Hoewel wij de vraag- en antwoordenlijst met zorg hebben opgesteld, kunt u hieraan geen rechten ontleen.

Inhoudsopgave	pagina
• Omgevingswet en reikwijdte	2 – 4
• Aanmelden Nieuwbouw/wijziging Exploitant (Norma-adresant)	5
• Risico-analyse en Beheersplan	6 – 8
• Handhaving ODMH	9 – 10
• Waterkwaliteit	11 – 15
• Toezicht	16
• Ongewoon voorval/calamiteit/ (bijna)Verdrinking	17
• Overig	18

Omgevingswet (Ow) en reikwijdte

1. Wat gaat er volgens de ODMH het meest veranderen?

Er gaat veel veranderen en toch ook weer niet. De nieuwe Omgevingswet leidt er niet toe dat er ineens veel nieuwe risico's bij komen. De verwachting is dat zwembaden de bedrijfsvoering niet heel anders hoeven in te richten. De dagelijkse werkzaamheden in het kader van veiligheid en hygiëne zullen ook niet heel erg veranderen.

Wat er wel verandert is dat wetgeving van middelvoorschriften naar doelvoorschriften gaat. Dat houdt in dat zwembaden meer vrijheid krijgen om zelf te bepalen hoe zij het zwembad veilig beschikbaar stellen. En deze verandering betekent ook dat de zwembaden meer verantwoordelijkheden krijgen.

De grootste veranderingen zitten in de parameters van de waterkwaliteit, het melden van incidenten en het opstellen van een risicoanalyse en beheersplan. De parameters waaraan het badwater moet voldoen zijn strenger en uitgebreider.

Door middel van een risicoanalyse en beheersplan moet het zwembad kenbaar maken welke risico's er zijn voor hun bezoekers. Ook moeten zij de maatregelen vastleggen in een beheersplan waarin zij toelichten hoe deze risico's zij de risico's beperken.

De relevante veranderingen voor de zwembaden staan in hoofdstuk 15 'Gelegenheid bieden tot zwemmen en baden'.

2. Wat is de status van de toelichting die in de wetgeving staat?

De nota van toelichting geeft aan wat de bedoeling is geweest van de wetgever. Het geeft als het ware de geest van de wet waar. Bij het beoordelen van een situatie zullen we de toelichting erbij halen om verduidelijking te krijgen.

3. Wat zijn specifieke normen en voorschriften die van toepassing zullen zijn, zodat we proactief stappen kunnen ondernemen om onze faciliteiten in overeenstemming te brengen.

Wat zijn de beoordelingscriteria voor de specifieke zorgplicht?

Hiervoor verwijzen we naar hoofdstuk 15 van het Bal, hier is te vinden waar de diverse typen zwembaden aan moeten voldoen.

Het zorgplichtartikel beschrijft in algemene termen waar aan moet worden voldaan. Dit artikel is niet helemaal dichtgetimmerd met het oog op de eigen verantwoordelijkheid van de badhouder. Als referentie gebruikt de ODMH uiteraard datgene wat is opgenomen in het oude Bhvzbz. Immers, het uitgangspunt van de wet is dat er geen verslechtering mag optreden in het beschermingsniveau. Maar de ODMH beseft ook dat dit artikel tot discussie kan leiden. Het is zeker geen leeg artikel, omdat het ook strafrechtelijk handhaafbaar is. Daarnaast kunnen we er invulling aan geven door het opleggen van een maatwerkvoorschrift.

4. Logiesfuncties? Wat verstaan we daar onder?

Logiesfunctie is voor de wetgever vergelijkbaar met huishoudelijk gebruik van een zwembad of badgelegenheid. Er moet sprake zijn van een overnachtingsverblijf met een bassin dat specifiek bij het verblijf hoort.

Een B&B met een kamer (een eenheid) en voorzien van een hottub, jacuzzi of zwembad wordt gezien als logiesfunctie.

Een B&B met meerdere kamers (verschillende eenheden) en voorzieningen voor gezamenlijk gebruik valt niet onder de vrijstelling en moet voldoen aan hoofdstuk 15 van het Bal.

Een hotelkamer met een jacuzzi op de kamer wordt gezien als logiesfunctie.

Een hotel met een jacuzzi of zwembad in een gezamenlijke ruimte valt onder het Bal.

Let op! Er moet dus wel sprake zijn van een overnachting. Een ruimte met jacuzzi en een bed die voor enkele uren te boeken zijn beschouwen we niet als logiesfunctie.

5 a Ik heb een B&B met 1 kamer en 1 jacuzzi specifiek voor die huurders. Val ik er dan onder?

Nee.

5 b Ik heb een B&B met meerdere kamers, maar de jacuzzi kan maar door 1 kamer tegelijkertijd geboekt worden en wordt niet na ieder gebruik geleegd. Val ik er dan onder?

Ja, dan val je onder de wet en is weer afhankelijk van eenmalig gebruik of hergebruik zwembadwater.

5 c Ik heb een B&B met meerdere kamers, en een wellnessafdeling met 1 jacuzzi of hottub. De wellness met jacuzzi/hottub kan maar door 1 kamer geboekt worden en dus niet door meerdere kamers tegelijk. Na ieder gebruik wordt het bad geleegd, schoongemaakt en weer voorzien van schoon vers water. Val ik er dan onder?

Nee, het bad valt niet onder de wet. Er is geen gezamenlijk gebruik van het bad.

6. Ik verhuur een vakantiehuis met meerdere kamers en een zwembad in de tuin. Het huis kan alleen door 1 groep gehuurd worden. Deze mensen horen dus bij elkaar. Val ik onder Bal hoofdstuk 15?

Nee, dit valt er niet onder.

7. Een privé sauna met een grote whirlpool. Er is 1 unit/kamer/ruimte waar max. 6 personen gebruik van kunnen maken. Val ik onder Bal 15?

Ja, dit valt eronder. Er is sprake van wisselend, gemeenschappelijk gebruik.

8. Vallen natuurbaden ook onder het Bal?

Het is belangrijk om te weten om welk type natuurbad het gaat. Gaat het om een bassin (betonnen bak of zwembadfolie) waarbij het badwater niet in contact staat met grondwater of oppervlaktewater dan gaat het om de categorie 'zwemvijver' zoals omschreven in hoofdstuk 15 van het Bal.

Staat het water in het natuurbad in direct contact met grondwater dan gaat het om een oppervlaktewaterlichaam en is het BKL (Besluit kwaliteit leefomgeving) van toepassing.

9. Valt een baby-spa centrum met meerdere babyspa's onder de Ow?

A/ Het water van het babybadje wordt na elk gebruik geleegd.

Ja, dit valt onder de Ow.

B/ Het water met hergebruik van badwater?

Ja, dit valt onder de Ow.

10. Valt een spraypark naast het bassin ook onder het Bal en de zorgplicht?

Een alleenstaand spraypark valt niet onder het Bal. Er is immers geen bassin en dus wordt er geen gelegenheid gegeven tot zwemmen of baden.

Een spraypark naast een bassin maakt deel uit van de zwemaccomodatie en valt dan wel onder het Bal hoofdstuk 15.

Aanmelden Nieuwbouw/verbouw/ wijziging exploitant (Normadresant)

11. Hoe kan ik de activiteit 'gelegenheid geven tot zwemmen' bekend maken en waar moet de aanmelding aan voldoen?

De activiteit moet vooraf gemeld worden bij de ODMH, <https://www.odmh.nl/thema/zwemwater/bedrijven/ver-bouw/>, waarbij ook moet worden gekeken naar de Omgevingsverordening van de betreffende provincie, want soms gelden andere termijnen. Waar de melding aan moet voldoen staat precies omschreven in hoofdstuk 15 van het Bal, art 15.8, 15.9 en 15.10

12. Artikel 15.13 stelt dat een zwembad geen gelegenheid mag geven tot zwemmen zonder dit ten minste vier weken voor het begin ervan te melden. Hoe moet deze melding ingediend worden en welke informatie moet daarbij verstreken worden?

Zie het antwoord op vraag 11.

Risico analyse en beheersplan

13. Bepaalt de Ow dat er (nieuwe) documentatie gemaakt moet worden? Zo ja, wat voor documenten?

U zal een risicoanalyse moeten maken met daarbij een beheersplan. Daar is een overgangstermijn voor van 2 jaar. U heeft dus ruim de tijd om deze analyse te maken. In artikel [15.63 van het BaI](#) staat omschreven waaraan de risicoanalyse moet voldoen.

14. Is er een blauwdruk beschikbaar voor het opstellen van een risicoanalyse en beheersplan gericht op risico's in zwembaden?

Nee, er is geen template of voorbeeld beschikbaar. De wetgever heeft bepaald dat er meer vrijheden en verantwoordelijkheden bij de zwembaden komen te liggen.

Door het aanbieden van een blauwdruk zou de wetgever alsnog op de stoel van het zwembad gaan zitten.

Wel heeft de wetgever bepaald welke onderdelen sowieso deel moeten uitmaken van de risicoanalyse. In artikel [15.63 van het BaI](#) wordt omschreven waaraan een risicoanalyse moet voldoen. In [artikel 15.12 van het BaI](#) geeft de wetgever aan dat men in elk geval rekening moet houden met de informatie zoals die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet al bestond. Daarbij wordt verwezen naar het [werkboek Bhvzbz](#). Deze kan worden gebruikt als bron voor het opstellen van de risicoanalyse en het beheersplan.

15. Er is een overgangperiode tot 1 januari 2026 voor het opstellen van een risicoanalyse. Wat kan de ODMH doen om de zwembaden te helpen bij het tot stand komen van de risicoanalyse tot 2026?

Er is geen template of voorbeeld beschikbaar voor het opstellen van een risicoanalyse. De wetgever heeft bepaald dat er meer vrijheden en verantwoordelijkheden bij de zwembaden komen te liggen. Door het aanbieden van een blauwdruk zou de wetgever alsnog op de stoel van het zwembad gaan zitten.

Voor het beschikbaar hebben van een risicoanalyse geldt het overgangsrecht van twee jaar. Dat houdt in dat het zwembad pas per 1 januari 2026 over een risicoanalyse hoeft te beschikken. In 2024 en 2025 voert de ODMH gewoon controles uit in het kader van veiligheid en hygiëne. Tijdens de controles kunnen de zwemwaterinspecteurs van de ODMH meelesen en meedenken over de inhoud van de risicoanalyse. Wellicht kunnen we aangeven welke verplichte onderdelen nog ontbreken en welke risico's meer aandacht verdienen. De inhoud van de risicoanalyse blijft altijd de verantwoordelijkheid van de zwembaden!

16. Kan ik mijn huidig toezichtplan of andere veiligheidsplannen nog gebruiken?

De wetgeving verandert van de Whvzbz naar Omgevingswet maar de risico's in de zwembaden blijven hetzelfde. Bestaande plannen kunnen daarom waarschijnlijk worden geïntegreerd in het beheersplan of kunnen dienen als bron voor het opstellen van het nieuwe beheersplan.

17. Moeten de zwembaden de risicoanalyse/het beheersplan beschikbaar stellen aan de ODMH?

Ze moeten beiden, na de overgangstermijn (1 januari 2026 voor bestaande bouw, nieuwe baden direct per 1 januari 2024) en zoveel eerder als dat men ze gereed heeft, voorhanden zijn. We hoeven ze niet goed te keuren, maar kijken natuurlijk wel of hiermee voldoende invulling wordt gegeven aan de zorgplicht en of de risico's op verdrinking, gezondheidsschade en letsel voldoende zijn afgedekt.

18. Wat gaat de ODMH doen met de Risicoanalyse (RA)/Beheersplan (BP)?

We kijken of ze voorhanden zijn, of ze compleet zijn en of ermee gewerkt wordt, of aangepast moeten worden.

19. Wat moet in de RA en BP staan

In artikel 15.63 van het Bal wordt omschreven waaraan een risicoanalyse moet voldoen.

De risicoanalyse gaat over:

- a. het risico van verdrinking van de gebruikers
- b. gezondheidsrisico's voor de gebruikers als gevolg van de kwaliteit van het water en de kwaliteit van de binnenlucht
- c. het risico op letsel van de gebruikers als gevolg van technische installaties en geplaatste voorzieningen

De risicoanalyse bevat in ieder geval:

- a. een schematisch overzicht van de technische installaties die van belang kunnen zijn voor de gezondheid en de veiligheid van de gebruikers
- b. een plattegrond van de omgeving van het badwaterbassin
- c. een omschrijving van de wijze van totstandkoming van de risicoanalyse.

In artikel 15.12 van het Bal geeft de wetgever aan dat men in elk geval rekening moet houden met de informatie zoals die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet al bestond. Daarbij wordt verwezen naar het werkboek Bhvbz. Deze kan worden gebruikt als bron voor het opstellen van de risicoanalyse en het beheersplan.

20. Keurt de ODMH de RA/BP? En krijgen we daar een bevestiging van?

Nee, dat is de verantwoordelijkheid van de zwemaccommodatie. Wel toetst de ODMH of de verplichte onderdelen zijn opgenomen in de risicoanalyse.

Onder artikel 15.63 van het Bal staat opgenomen welke onderdelen er moeten worden opgenomen in de risicoanalyse.

21. Als de RA/BP niet goed is volgens de ODMH, wat is dan het gevolg?

Dat we het zwembad erop attenderen middels een schrijven als blijkt dat de verplichte zaken vanuit het Bal artikel 15.63 niet of niet afdoende zijn benoemd. En verwijzen naar de zorgplicht. We gaan ervan uit dat we allemaal bezig zijn om de zwemmer een fijne en gezonde zwembeleving te bezorgen.

22. Krijgen wij een waarschuwing als de RA/BP niet goed is?

Als we vinden dat er een te groot risico aanwezig is zullen we daar de badhouder op aanspreken/aanschrijven wanneer deze niet voldoet aan artikel 15.63

23. Als ik een hele beperkte RA maak, omdat ik de Omgevingsdienst niet wijzer wil maken dan nodig, wat vinden jullie daar dan van? Ik vind gewoon dat de bezoekers erg weinig risico lopen.

De verplichte aandachtspunten zoals vermeld in artikel 15.63 dienen te zijn opgenomen in uw RA anders voldoet u hiermee niet aan de zorgplicht. We gaan ervan uit dat de badhouder daarop actie onderneemt. Mochten we er uiteindelijk toch niet uitkomen, dan hebben we ook de mogelijkheid om door middel van een maatwerkvoorschrift te regelen dat het toch goed wordt uitgevoerd. Hierop is bezwaar en beroep mogelijk.

24. Wie is er verantwoordelijk bij verhuur?

Diegene die zich heeft aangemeld als eigenaar/exploitant is ook verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's tijdens verhuur. Het is daarom belangrijk om goede afspraken te maken met de huurders over hun rol als gebruiker in het beheersen van de risico's. De risicoanalyse en beheersplan moeten dus ook betrekking hebben op de uren dat het zwembad wordt verhuurd.

Het is daarom aan te raden huurders te betrekken bij de totstandkoming van de risicoanalyse en beheersplan en ze in kennis te stellen over werkafspraken.

25. Ik heb het keurmerk veilig en schoon. Is dat niet voldoende borging voor een veilige omgeving?

Nee, het keurmerk is wel een mooie tool om (mogelijk) aan alle voorwaarden te voldoen maar kent geen wettelijke status. U kunt dus wel het document toevoegen aan uw beheersplan van uw risicoanalyse, immers u zal aan moeten gaan geven hoe u denkt een veilige en hygiënische badgelegenheid te gaan garanderen.

Het Keurmerk Veilig & Schoon is alleen voor zwembaden en niet voor alle overige badinrichtingen, en dekt dus niet in alle gevallen de lading.

Handhaving ODMH

26. Blijft de ODMH nog steeds inspecteren op veiligheid en hygiëne en dus een inspectieronde lopen?

Ja, wij blijven elk bad jaarlijks bezoeken en kijken dan naar de algehele veiligheid en hygiëne in de accommodatie.

27. Gaat de ODMH een audit uitvoeren om te kijken of de nieuwe wet correct wordt uitgevoerd?

Wij komen minimaal eens per jaar, zoals u gewend was van ons, onaangekondigd langs voor een inspectie. Wij kijken dan nog steeds naar de veiligheid en hygiëne en indien nodig zullen wij u erop wijzen als er iets niet in orde is. Zodra u uw risicoanalyse en beheersplan gereed heeft zullen wij deze toetsen aan de praktijk.

28. Waar let de ODMH op tijdens de inspectie?

We kijken of het veilig is, of voldaan wordt aan de eisen voor de waterkwaliteit en of de hygiëne op orde is. Daarnaast controleren we of de uitvoering van de beheersmaatregelen overeenkomt met de risicoanalyse en het beheersplan.

29. Als tijdens de inspectie iets niet in orde is, bijvoorbeeld een scherpe tegel, de dagelijkse meting is niet goed uitgevoerd of er is iets vies, wat gaat de ODMH dan doen?

Net als voorheen wordt de eigenaar/beheerder van het bad daarop aangesproken en wordt een en ander vastgelegd in een constateringsbrief met een verwijzing naar de risicoanalyse en het beheersplan (als deze aanwezig zijn) en/of het verzoek om deze aan te passen. Anders doet de ODMH een aanbeveling om deze documenten zo spoedig mogelijk te regelen/op te stellen. Daarnaast verwijzen we naar de zorgplicht. Het is immers de bedoeling van de wet dat de bezoekers geen letsel oplopen. Dat behoort tot de zorgplicht waar elk bad aan moet voldoen. Als referentie daarbij zit de regelgeving uit het Bhvbz op ons netvlies. Een van de uitgangspunten van de wet is namelijk dat het beschermingsniveau niet minder mag zijn dan onder de oude regelgeving.

30. Wat is de handhavingsstrategie van de ODMH?

We hanteren de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO). Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de ernst van de overtreding en de houding van de overtreder.

31. Als er in 2023 een dwangsom is opgelegd voor waterkwaliteit, vervalt die dan in 2024?

Nee, die krijgt te maken met het overgangsrecht en daarin is bepaald dat een dwangsom voor de onderwerpen die ook spelen in de Omgevingswet gewoon van kracht blijft.

32. Als er een waarschuwing is gegeven in 2023, vervalt die dan in 2024?

Dat hangt ervan af. Als het voor waterkwaliteit was en dat onderwerp is ook in 2024 niet in orde, loopt het gewoon mee. Voor bepaalde andere onderwerpen zullen we eerst kijken hoe dit is geregeld in de Omgevingswet.

33. Is de inhoud van de presentatie landelijk afgestemd? Is er verschil in Zuid-Holland en Noord-Holland?

Alle provincies hebben met dezelfde regels te maken die omschreven staan in hoofdstuk 15 van het Bal. Wel hebben alle provincies het recht om aanvullende regels te stellen in een verordening of in maatwerkvoorschriften.

Een aantal keer per jaar komen vertegenwoordigers van de provincies/omgevingsdiensten bij elkaar tijdens het Deskundigenberaad Zwemwater om onder andere wet- en regelgeving met elkaar af te stemmen. Daarbij is het streven om tot uniforme regels te komen. Toch zal het niet altijd in uniformiteit resulteren. Dat weerhoudt de ODMH niet om altijd naar uniformiteit te streven voor zover het binnen onze bevoegdheid ligt.

Waterkwaliteit

34. Is een automatisch monitoringssysteem toegestaan en moet ik dat aanvragen?

Ja dat is toegestaan. Het huidige aanhangsel 10 van het Bhvzbz blijft van toepassing. Het Bal gaat ervan uit dat er eigen, handmatige metingen worden gedaan, maar op de site van IPLO wordt aangegeven dat de handmetingen mogen worden vervangen door een monitoringssysteem dat voldoet aan aanhangsel 10 van het Bhvzbz. Uiteraard moet hiervoor toestemming zijn van het bevoegd gezag.

35. In de nieuwe Omgevingswet, hoofdstuk 15 Bal, staan de nieuwe normen voor zwemwater opgenomen per 1 januari aanstaande.

Hierin wordt voor chloriden een waarde van 1.000 mg/l gehanteerd.

Echter in de Nota van Toelichting, artikel 15.16, staat het volgende omschreven:

Chloride

Chloride is – net als nitraat - een indicatorparameter voor de verversing van het water. De gestelde chloridenorm is haalbaar voor de meeste traditioneel gechlorideerde bassins. Bij gebruik van bepaalde typen zoutelektrolyse of bij zoutwaterbaden kan de chlorideconcentratie aanzienlijk hoger zijn dan de gestelde norm, zonder dat dit schadelijk is voor de gezondheid van gebruikers. Bij de genoemde afwijkende baden moet mogelijk een alternatieve normstelling of alternatieve norm voor de verversing worden opgesteld.

Dit is een bijzondere constructie en daarover kunnen vragen zijn, zoals bijvoorbeeld: :

1. *Wie bepaalt wanneer je af mag wijken*
2. *Welke afwijking is dan toegestaan*
3. *Wordt hierop gehandhaafd*
4. *Is dit uniform binnen Nederland, of per provincie mogelijk anders*
5. *Waarom is hier überhaupt voor gekozen?*

Voor de parameter chloride geldt een overgangstermijn van één jaar. Dat wil zeggen dat diegene die gelegenheid geeft tot zwemmen pas vanaf 1 januari 2025 aan deze parameter hoeft te voldoen. Zie artikel 15.28 voor het overgangsrecht. Diegene die gelegenheid geeft tot zwemmen is wel verplicht om vanaf 1 januari 2024 de parameter maandelijks te laten onderzoeken.

Om vast te stellen wat de parameter gaat doen gebruiken wij 2024 om informatie te verzamelen een beeld te krijgen van deze parameter in de praktijk. De overgangstermijn is dus niet alleen nuttig voor zwembaden, maar ook voor de ODMH als handhaver.

1. *Wie bepaalt wanneer je af mag wijken?*

Uiteindelijk bepaalt de provincie Zuid-Holland/de ODMH of er afgeweken mag worden. Maar op voorhand is dat nog niet het geval.

2. *Welke afwijking is dan toegestaan?*

Op dit moment is er nog geen afwijking toegestaan.

3. *Wordt hierop gehandhaafd?*

We gaan eerst kijken wat de onderzoekresultaten in 2024 zeggen over deze parameter.

4. *Is dit uniform binnen Nederland, of per provincie mogelijk anders.*

Het streven is om dit binnen Nederland uniform te houden. Bovenstaande casus is in het Deskundigenberaad Zwemwater DBZ (vertegenwoordigers van alle provincies en uitvoeringsdiensten die belast zijn met de taak zwemwater) besproken. Ook daar is afgesproken om 2024 te gebruiken om kennis en ervaring met deze parameter op te doen.

5. *Waarom is hier überhaupt voor gekozen?*

Verhoging van het chloridegetal kan accumulatie (verhoging bij opname) van mogelijk schadelijke DBP (Desinfectie Bij Producten) betekenen.

Chloridegetal zegt ook iets over de verversing van het zwembadwater (dit in relatie tot het loslaten suppletiewater van 30 liter per bezoeker).

36. Wordt een skimout van een waterglijbaan gezien als een bassin en moet deze daarmee dagelijks, maandelijks en per kwartaal bemonsterd worden zoals omschreven in het Bal?

Indien het water van de skimout blijft circuleren met de waterzuivering, en dus niet leegloopt nadat de glijbaan is uitgezet, zal deze beschouwd worden als een normaal bassin. Dat houdt in dat ook aan de verplichte metingen moet worden voldaan.

Als er buiten het gebruik geen water in blijft staan hoeft deze niet meegenomen te worden en dagelijks te worden gemeten. Dit staat los van de verplichte halfjaarlijkse legionellameting overigens.

37. Als er een sleutelvereniging is die 's ochtends als eerste begint en de waterkwaliteit voldoet niet, wie sluit dan het bad?

In hoofdstuk 15.26 van het Bal staat omschreven wat te doen als de waterkwaliteit niet voldoet. De sluiting moet worden uitgevoerd door de vereniging en/of de exploitant van het zwembad. Daar moeten dus sluitende afspraken over gemaakt worden.

Bij meting van de sleutelvereniging ligt het voor de hand dat zij ook de sluiting op zich nemen. Ook daar moeten dus goede afspraken (advies: huurovereenkomst) met de huurder over worden gemaakt. In ieder geval moet het bad worden gesloten als niet voldaan wordt aan de waarden en het niet binnen 30 minuten weer op orde kan worden gemaakt.

Voorbeeld: als u 10 minuten voor openstelling slechte waterkwaliteit meet en dit binnen 30 minuten kan oplossen en de gebruikers geen risico lopen in de tussenliggende periode mag u openblijven. Anders moet u dicht. Als uit eigen meting weer blijkt dat de meting weer goed is mag u weer open.

38. Volgens artikel 15.27 (gegevens en bescheiden: resultaten meting en gegevens) moeten uiterlijk de vijftiende dag van elke maand aan het bevoegd gezag, de ODMH, de analyseresultaten worden/zijn verstrekt:

De zwembaden zijn hierin afhankelijk van het laboratorium. Mochten zij te laat leveren dan zijn de zwembaden ook te laat. Hoe gaat de ODMH daar straks mee om?

Uiterlijk de 15e van elke maand moeten de resultaten van de metingen van de voorgaande maand worden toegezonden. Dit kan naar de ODMH via waterrapporten@odmh.nl. De badhouder is hiervoor verantwoordelijk en dit vraagt dus goede afspraken met het lab. Als er te laat wordt geleverd, kijken we of er sprake is van overmacht en verwijtbaarheid. Belangrijk is dus dat er tijdig bemonsterd wordt.

39. Zijn er nieuwe parameters voor de behandeling van de zwemwaterkwaliteit?

Er zijn inderdaad nieuwe parameters bijgekomen, een aantal is verdwenen, en sommige bestaande parameters zijn aangescherpt. U kunt dit allemaal nalezen in artikel 15.16 t/m 15.29.

De ODMH gaat met ingang van 2025 handhaven op de *uitkomsten* van de nieuwe parameters. Maar deze nieuwe parameters moeten wel al in 2024 gemeten gaan worden en het zwembad dient eventueel actie te ondernemen zodat in 2025 wordt voldaan aan deze nieuwe parameters.

40. Veranderen de regels met betrekking tot legionellapreventie?

De regels voor legionellapreventie met betrekking tot zwembadwater blijven hetzelfde. Zie artikel 15.16 en 15.17 en 15.21, derde lid.

41. Blijft het aantal parameters voor de dagelijkse metingen hetzelfde?

Ja, dit blijft hetzelfde. Het gaat om de parameters: vrij beschikbaar chloor, gebonden chloor, pH en doorzicht. Dit is voor baden die werken met chloor. Voor zwembadbeheerders gelden weer andere zaken.

Wel verandert er iets voor de momenten waarop gemeten moet worden. Dit staat omschreven in 15.20 van het Bal:

15.20, lid 1

Er wordt dagelijks gemeten op vrij chloor, berekend als elementair chloor, gebonden chloor, berekend als elementair chloor, zuurgraad en doorzicht:

- a. binnen een halfuur voor openstelling van het badwaterbassin
- b. ten minste een keer tijdens de tweede helft van de openstelling van het badwaterbassin

15.20, lid 2

De momenten, bedoeld in lid 1, worden vastgelegd in het beheersplan, bedoeld in artikel 15.64.

15.20, lid 3

De uitkomsten van de metingen en de eventueel naar aanleiding daarvan getroffen maatregelen worden vastgelegd in een logboek en worden ten minste 2 jaar bewaard.

Toelichting op artikel 15.20, Bal

Er is een aantal parameters dat dagelijks moet worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, als het badwaterbassin is opengesteld. Het gaat om de volgende parameters:

- vrij chloor
- gebonden chloor
- zuurgraad
- doorzicht

Wanneer

De parameters moeten worden gemeten zowel binnen een halfuur voor openstelling van het badwaterbassin als ten minste een keer tijdens de tweede helft van de openstelling van het badwaterbassin.

Het is in lijn met een goede bedrijfsvoering te meten op het moment/of de momenten die de meeste informatie over de waterkwaliteit geven, en waarbij de mogelijkheid bestaat om in te grijpen als het resultaat van de meting niet voldoende blijkt te zijn. Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden bepaalt deze momenten zelf en zal daarbij letten op onder andere de verwachte badbelasting of de openstellingstijd. Bij een langere openstelling zal vaker moeten worden gemeten en zullen deze metingen moeten plaatsvinden gespreid over de dag.

Vastleggen momenten

15.20, lid 2 geeft aan dat de momenten waarop wordt gemeten, moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

Logboek

15.20, lid 3 geeft aan dat de uitkomsten van de eigen metingen moeten worden vastgelegd in een logboek, met een beschrijving van de eventueel genomen maatregelen. Het logboek moet ten minste 2 jaar worden bewaard.

42. De parameter waterstofcarbonaat is regelmatig onvoldoende.

De parameters genoemd in hoofdstuk 15.16 van het Bal staan vast. Voor onderstaande parameters geldt een overgangsrecht tot 1 januari 2025:

- a. bromaat
- b. chloraat
- c. chloride
- d. nitraat
- e. waterstofcarbonaat
- f. de som van trihalomethanen, berekend als chloroform
- g. Intestinale enterococcen
- h. sporen van sulfiet reducerende Clostridia

Het overgangsrecht wordt geboden om de zwembaden de kans te geven bovenstaande parameters te gaan beheersen. Voor de ODMH, als controlerende instantie, is het jaar van overgangsrecht ook een moment om vast te stellen of de parameters realistisch en haalbaar zijn voor de branche. Wij kunnen overigens niet de normen zelfstandig aanpassen, maar wel een signaal naar de wetgever afgeven.

Let op! Het zwembad hoeft aan bovengenoemde parameters nog niet te voldoen, maar moet deze wel vanaf 1 januari 2024 gaan meten.

43. Wij hebben waadbakken van 18 centimeter diep om gras en zand af te spoelen. Vallen deze onder het Bal? Gelden daar ook de nieuwe parameters voor

Deze zijn te beschouwen als voetenbaden en die hoeven niet bemonsterd te worden. Uiteraard moeten ze wel schoon worden gehouden.

44. Op welke wijze zijn de normen vastgesteld? Sommige normen zijn factor 10 scherper dan de norm in Duitsland of Oostenrijk? Hoe kan dat?

De normen zijn vastgesteld door de wetgever en tot stand gekomen in samenspraak met het RIVM. Op basis van gezondheidsrisico's is vastgesteld welke normen gehanteerd moeten worden om bezoekers te beschermen tegen gezondheidsrisico's door zwemmen of baden. Hiermee is aangesloten bij de recente inzichten in de wetenschap.

45. Het onderzoek naar aanwezigheid van legionella bij de risicopunten van het badwatersysteem toont een aanwezigheid van legionellabacteriën aan. Ben ik verplicht dit te melden?

Als het onderzoek naar aanwezigheid van legionella aantoont dat er 100 of meer kolonievormende eenheden per liter legionellabacteriën aanwezig zijn in een risicopunt dan bent u verplicht dit direct te aan ons te melden. Dit kunt u doen via <https://www.odmh.nl/thema/zwemwater/bedrijven/melden-legionella/>

Een legionellabesmetting kan gevaarlijk zijn en heeft soms een dodelijke afloop. Het is belangrijk om direct na vaststelling van een overschrijding de juiste stappen te ondernemen om de kans op een besmetting zo klein mogelijk te houden. Dus door de nevelvorming uit te schakelen. Door een overschrijding niet te melden wordt ons de kans ontnomen om vast te stellen of alle noodzakelijke maatregelen genomen zijn. Het niet direct melden van een legionellaoverschrijding is strafbaar. Bij deze overtreding doen wij altijd aangifte bij een buitengewoon opsporingsambtenaar.

Kortom; heeft u een analyseresultaat van 100 of meer kve per liter dan meldt u dit bij ons via het digitale formulier op: <https://www.odmh.nl/thema/zwemwater/bedrijven/melden-legionella/>

Zie artikel 15.16 en 15.17 en 15.21, derde lid van het Bal.

46. Het analyseresultaat van het laboratorium geeft voor de tweede keer op rij een onvoldoende uitslag op een klasse II parameter voor een bepaald bassin. Het zwembad hoort het betreffende bad te sluiten, maar laat toch bezoekers toe in het bassin. Wat zijn de consequenties voor het zwembad?

Van het zwembad wordt verwacht dat zij adequaat reageren bij een onveilige situatie en het risico wegnemen. De enige mogelijkheid omdat te doen is het bad te sluiten tot dat aantoonbaar is dat het badwater weer voldoet. Het zwembad neemt bewust een veiligheidsrisico door bezoekers bloot te stellen aan badwater dat niet voldoet aan de gestelde parameters. Dit is een overtreding op artikel 15.26, tweede lid van het Bal.

Het niet sluiten van een badwaterbassin na het niet voldoen aan een parameter klasse I, tweemaal achter elkaar een parameter klasse II of driemaal een parameter III klasse is strafbaar. Bij deze overtreding doet de ODMH in principe aangifte bij een buitengewoon opsporingsambtenaar. Bovendien kunnen wij bestuursmaatregelen nemen door het opleggen van een dwangsom of het nemen van een dwangbesluit.

47. Graag zou ik willen weten wat de interpretatie van de nieuwe zwemwaterwetgeving is, meer specifiek over de eis van voor legionella in zwemwater.

De nieuwe zwemwaterwet geeft aan dat:

'4. Bij de vorming van waternevel wordt één keer per half jaar gemeten op legionella.'

Is het voor jullie noodzakelijk dat nog steeds elk aerosolvormend speelelement elk half jaar bemonsterd dient te worden (zoals momenteel beschreven in de meeste risicoanalyses) of is het voldoende dat er dan slechts één bemonstering op legionella plaatsvindt in het bassin waar er mogelijk meerdere aerosolvormende speelelementen aanwezig zijn?

Ja! De ODMH gaat er daarom vanuit dat de badinrichtingen de huidige aanwezige risicoanalyse legionella (zwem-)badwater implementeren in de te maken risicoanalyse, en beheersplan, zoals vereist wordt vanuit het Bal.

Daarnaast lijkt het ons vanuit de zorgplicht vanzelfsprekend dat alle aerosolvormende elementen periodiek geanalyseerd (blijven) worden op de aanwezigheid van de legionellabacterie, immers een legionellabesmetting kan ernstige gevolgen hebben. Dit los van de wettelijke verplichting vanuit artikel 15.21, lid 4.

Toezicht

48. Bepaalde zwembaden hoeven nu geen toezicht te houden omdat zij semi-openbaar zijn Hoe is dit geregeld in de Ow?

U moet gaan beschrijven hoe u denkt om (bijna) verdrinking te voorkomen met welke maatregelen. Deze omschreven maatregelen kunnen van belang zijn bij een eventueel ongewoon voorval.

49. Ons zwembad heeft 2 baden, een groot zwembad en een peuterbad van max. 30 cm diep. Wat zegt de wet over toezicht?

De Rijksoverheid stelt regels voor de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het voorkomen van letsel of verdrinking van gebruikers van een badwaterbassin. Deze regels zijn opgenomen in hoofdstuk 15 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Het Bal zegt dat degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, een risicoanalyse moet opstellen. De risicoanalyse gaat onder andere over het risico op verdrinking. U zal in deze risicoanalyse moeten gaan beschrijven hoe u denkt te voorkomen dat bezoekers kunnen verdrinken. Dat geldt voor elk bassin in uw accommodatie. Als er nog geen risicoanalyse en beheersplan is, moeten de risico's worden beheerst aan de hand van de zorgplicht. In principe moet ook onder de Omgevingswet worden gezorgd voor voldoende toezicht.

50. Wat wordt er bedoeld met risico's bij verdrinking? Hoe moet ik dat in praktijk uitvoeren?

Het is aan degene die gelegenheid geeft tot zwemmen aan te geven waar de risico's voor verdrinking binnen het zwembad liggen. Dat kan voor ieder zwembad anders zijn en wordt onder andere bepaald door de inrichting, type bezoekers en soort activiteit.

Risico's op verdrinking worden door de komst van het Bal niet ineens anders dan onder het Bhvzb. Bestaande toezichtplannen en werkafspraken kunnen daarom zeer bruikbaar zijn bij het tot stand laten komen van de nieuwe risicoanalyse en beheersplan.

Het is wel van belang om de risico's en bijbehorende beheersmaatregelen op papier te zetten.

51. Is toezicht bij peuterbaden noodzakelijk?

Voorkomen moet worden dat bezoekers kunnen verdrinken. Of dat met toezichthouders, en met hoeveel toezichthouders dat moet gebeuren is aan degene die gelegenheid geeft tot zwemmen, mits het risico op verdrinking maar is gedekt. Een logische beheersmaatregel is het houden van toezicht, maar er zijn nog meer maatregelen te bedenken om verdrinking te voorkomen, al dan niet in combinatie.

52. De overheid geeft aan dat uitvoering van toezicht onvoldoende is terwijl het wel zo omschreven staat in het beheersplan. Hoe voorkomen we dat het beheersplan het plan van de ODMH wordt?

Er moet wel voldaan worden aan de zorgplicht, de bezoeker moet zo min mogelijk risico lopen. Mocht de ODMH vinden dat dit onder de maat is, dan spreken wij u hierop aan. Komen we er dan niet uit, dan hebben wij de mogelijkheid om door middel van maatwerkvoorschriften het gewenste toezicht voor te schrijven. Hierbij is bezwaar en beroep mogelijk.

Ongewoon voorval/calamiteit/(bijna)verdrinking

53. Wat wordt er bedoeld met ongewoon voorval?

Bij een activiteit gebeurt iets dat afwijkt van het normale verloop. Er is dan sprake van een ongewoon voorval.

Als er iets bijzonders gebeurt bij een activiteit kan dat een storing of een ongeluk zijn, maar ook een zwaar ongeval of incident. Het maakt daarbij niet uit wat de oorzaak is. Vaak is de oorzaak een fout bij het uitvoeren van de activiteit. Soms kan de uitvoerder er zelf weinig aan doen zoals bij vandalisme of stroomuitval. Er is al sprake van een ongewoon voorval als de schade er nog niet is, maar wel dreigt. Zie een volledige uitleg over een ongewoon voorval op Informatiepunt Leefomgeving: <https://iplo.nl/>.

54. Is het melden van een ongewoon voorval verplicht?

Ja, het melden van een ongewoon voorval is verplicht en dient direct gedaan te worden via het calamiteitenummer voor Zwemwater van de ODMH!

Dat is **088 50 54 444, 24/7 bereikbaar**.

Voorbeelden van een ongewoon voorval zijn een chloorgasontwikkeling, (bijna) verdrinking, valpartij met ernstig letsel, ontruiming, vallende dakdelen, loslaten van een groot aantal tegels.

Twijfelt u of het voorval waar u mee te maken heeft meldingswaardig is? Ga op zeker en meld het ons via de calamiteitenlijn. In samenspraak met onze medewerker kan worden bepaald of verdere actie noodzakelijk is.

55. Volgens artikel 15.11 moet een zwembad het bevoegd gezag informeren en gegevens verstrekken over een ongewoon voorval. Binnen welke termijn moet dat gebeuren en op welke manier?

Direct melden via calamiteitentelefoon van de ODMH: 088 54 50 444, 24/7 bereikbaar. De wetgever stelt 'onverwijld'. Een vuistregel is dat binnen 2 uur nadat bekend is dat er sprake is van een ongewoon voorval, dit wordt doorgegeven.

Overige

56. Wat is de werkwijze met betrekking tot het vullen van chloor, de opslag van chloor en zwavelzuur in de Omgevingswet?

Dit valt niet onder hoofdstuk 15 maar onder hoofdstuk 3 van het Bal: milieubelastende activiteiten Ow. De werkwijze met betrekking tot het vullen en opslaan van chemicaliën valt niet onder de regelgeving van zwemwater. Dat is zo in de huidige en ook in de toekomstige regelgeving.

57 Waar staan de eisen voor opslag chemie?

De werkwijze met betrekking tot het vullen en opslaan van chemicaliën valt niet onder de regelgeving van zwemwater. Dat is zo in de huidige en ook in de toekomstige regelgeving. De regels voor gelegenheid geven tot zwemmen valt onder hoofdstuk 15 van het Bal (Besluit activiteiten leefomgeving). Wat betreft opslag chemie valt dit onder hoofdstuk 3 van het Bal, de milieubelastende activiteiten (o.a. ook geldend voor zwembaden).